

2008-imi ilassutitut aningaaqsalissutinut inatsisissatut siunnersuut

pillugu

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititalia

ISUMALIUTISSIONTAA

inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ilaasortai ukuupput:

Inatsisartunut ilaasortaq Naaja Nathanielsen (Inuit Ataqatigiit), siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Niels Thomsen (Demokraatit), siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Per Berthelsen (Siumut)

Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq Egede (Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortaq Finn Karlsen (Atassut)

Imarisaanut nalunaarsuut::

1. Aallaqqasaut.....	4
2. Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 29. oktober 1999-meersoq – missingersuusiornermut inatsit.....	4
2.1 Aningaasaleeriaatsit.....	5
2.2 Aningaasaliissuteqartarnermi tunngaviit	5
3. Aningaasaliissutit pillugit missingersuusiornermut inatsimmi aalajangersakkat.....	6
4. Illassutitut aningaasaliissutinut inatsit	6
4.1 Aningaasaliissutit iliuutsillu oqaasertaliussatigut aalajangersakkanik tunngavillit.....	6
4.2 Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersummik saqqummiussineq	6
4.3 Sulianik Inatsisartuni suliassanngorlugit innersuussisarnerit.....	7
4.4 Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat isertitassatullu aningaasaliissutit.....	7
4.5 Aningaasaleeriaatsit allannguuteqartinneqarnerminni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartut.....	8
4.6 Maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut tunngavissat.....	8
4.7 Aningaasaliissutinik allannguinissamik qinnuteqaateqarnissamut piumasaqaatit.....	8
4.8 Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisip imarisai	10
5. 2008-imi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit.....	10
6. 2008-imi aningaasanut inatsit aamma 2008-mi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut – kisitsosit pingarnerit aningaasaleeriaatsinullu agguataarinerit.....	12
6.1 Kisitsosit pingarnerit aningaasanngorlugit	12
6.2 Illassutitut aningaasaliissutit (inatsisissatut siunnersuummi § 1) – allannguutit oqartussaasunit assigünngitsunit pingasunit akuersissutigineqartut	12
6.2.1 Naalakkersuisut oqaasertaliussamut innersuussillutik akuersissutigisaat.....	13
6.2.2 Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannit akuersissutigineqartut.	13
6.2.3 Inatsisartut Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaannit akuersissutigineqartut....	14
7. Oqaasertaliussanik allannguinerit (inatsisissatut siunnersuummi § 2).....	14
8. Konto pingarneq 20.11.50 – Ingerlatsinermut sillimmatit	14
9. Naalakkersuisut nuussinerinut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai 9.1 Ataatsimut isigalugu	15
9.2 Aalajangersimasunut oqaaseqaatit	16
9.2.1 Sulisorisat pillugit paasissutissat	16

9.2.2	Naalakkersuisuts godkendelse af rokeringer med tilbagevirkende kraft Minnerungnitsumik Peqqinnissaqarfik eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut kingumoortumik atuutilersumik nuussinissanik akuersissutiginninnerat.....	16
9.3	Naalakkersuisut aningaasaliissutinik nuussineranni inatsisitigut tunngavissat.....	17
10.	Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersummut oqaatiguma-sai allat 17	
10.1	Nalinginnaasumik oqaaseqaatit.....	17
10.2	Inatsisissatut siunnersummi kukkunerit amigaatillu aalajangersimasut	18
10.2.1	Ilanngussaq 1 aamma nalinginnaasumik nassuaatit	18
10.2.2	Ilanngussaq 2, 2008-imut oqaasertaliussanut allannguutit.....	19
10.2.3	Missingersuutinut ilanngussat	19
10.3	Aningaasaliissuteqarnissamik suliassanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit	20
10.3.1	Arctic Green Foodip sullissinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarfigineqarnissaata akuuerineqarnissaanik qinnuteqaat (08-308).....	20
10.3.2	Danmarkimi nunanilu allani misileraatigalugu katsorsaanermut aningaasaliissu- teqarnissamik qinnuteqaat (08-313).....	21
10.3.3	Narsami toqoraavimmut atasumik suliniutinut nutaanut sillimmattinit aningaasat atugassiissutigineqarnissaat (08-347)	22
10.3.4	Peqqinnissaqarfimmut ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit (08- 313, 315, 321, 349, 355, 359, 360, 369, 374, 383 aamma 397).....	22
10.3.5	Qasigiannguani efterskolip suliariumannittussarsiuunneqarnerata kingorna ilas- sutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat (08-370).....	23
11.	Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap kaammattuutai.....	24
12.	Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap inassuteqaatai.....	25

Ilanngussat

Ilanngussaq A Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2008-imi aalajangiiffisai Naalakker-
suisunit il.il. akissutinik ilallit. (Suliaq nr. 08-306 – 08-398)

1. Aallaqqasiut

Inatsisartut 2008-imi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissaattut siunnersuut Aningaasanut Naalakkersuisumit Inatsisartut 2009-mi ukiakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqarpoq. Inatsisissaattut siunnersuut siullermeerneqarami Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit suliarineqartussanganorlugu innersunneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap suliaraa matumuunalu Inatsisartut inatsisissatut siunnersummik aappassaaneerinissaannut isumaliutissiissuteqarluni.

Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit Naalakkersuisunit ukiup siuliani tiguneqartut ilaat isumaliutissiissummi matumani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit paassisutissiissutigineqarput. Aalajangiinerit tamakkerlugin taakkununngalu atatillugu allaqtiginnissutit isumaliutissiissummut ilanngussatut A-tut ilanngunneqarput.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap suliaata ilaanik pingaarutilimmik taamatut sukumiisumik issuaanikkut isumaliutissiissut una Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2008-imi ukiumoortumik nalunaarutaatut taaneqarsinnaavoq.

Kiisalu aalajangiinerit Naalakkersuisunut nassiunneqarnerat ilutigalugu takuneqarsinnaasunngortin-neqarnissaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap anguniartaraa oqaatigineqassaaq. Taamaalillutik aningaasaliissuteqarnissamik suliassanut atatillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ukiuni kingullerni aalajangiineri tamarmik <http://cms.inatsisartut.gl/ataatsimiititaliat/AningaasaqarnermutAtaatsimiititaliaq/AningaasaqarnermutAtaatsimiititaliap> aalajangiinerisa ataanni nassaassaapput. Aalajangiinerit suliap normuata aammalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ulloq aalajangiiffigisaata kiisalu sammineqartup ataani ilanngunneqartarput. Suliaq pillugu naammaginartumik paa-sissutissimannnginneq allatigulluunniit amigaatit amerlasutitugt tunngavigalugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq aalajangiinissaminik kinguartitsisariaqartarmat suliap normuata ataatsip ataani aalajangiinerit arlallit ilanngunneqarsinnaasarpus. Taamaattumillu suliap normuata kingorna kisitsimmik allassimasoqartarpoq, tassunakkut takutinneqartarluni suliami ataasiarluni, marloriarluni pingasoriarluniluunniit aalajangiisoqarsimasoq, soorlutaaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangiinerata ullua nalunaarneqartartoq.

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ataatsimiinnissani pillugit ukiumoortumik pilersaarusiortarpoq pilersaarullu taanna ataatsimiititaliap nittartagaani takuneqarsinnaavoq. Ataatsimiittarnissanut pilersaarutip Naalakkersuisunit ilisimaneqarlunilu ataqqineqarnissaa ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

2. Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 29. oktober 1999-meersoq – missingersuusiornermut inatsit

Inatsisartut 1999-imi ukiakkut ataatsimiinnerminni missingersuusiornermut inatsit akuersissutigaat. 2000-imi upernaakkut ataatsimiinnermi inatsimmi § 10 allanngortinneqarpoq, taamaalillunilu Inatsisartut aningaasanut inatsisaat ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata siuliani ulloq 15. november nallertinnagu akuersissutigineqartartussaavoq.

Missingersuusiornermut inatsisikkut missingersuusiornermi tunngaviit pioreersut aalajangersakkatigut maleruagassiuunneqarput erseqqissarneqarlutillu, taakkununngalu ilaavoq Inatsisartut ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani aningaasaqarnikkut tulleriaarinerata aningaasanut inatsimmi ataatsimoortumik ingerlanneqartariaqarneranik tunngavik.

- Aningaasaqarnerup naalakkersuinikkut tamakkiisumik eqqumaffigineqarsinnaaneranik, aamma
- tamakkiisumik tamanut sammititamik tulleriaarisarnissamik anguniagaqarneq aallaavigalu-gu taama tunngaveqarneq qitiusumik inissisimavoq.

Tamatuma malitsigisaanik ilassutitut aningaasaliissutinut inatsit maanna tassaalerpoq kingusinerusukkut aningaasaliissutinut inatsit, ukioq aningaasanut inatsisip atuuffia naareeraangat akuersissutigineqartartoq. Ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi Inatsisartut aamma Aningaasaqarnermut Atatsimiititaliap siusinnerusukkut aalajangigaat aalajangersakkatigut maleruagassiuunne-qartarput.

Missingersuusiornermut inatsit ulloq 1. januar 2001 atortuulerpoq, taamaattorli aalajangersakkat ilaat, soorlu sanaartugassanut iluarsagassanullu aningaasaateqarfiup pilersinneqarneranut tunngasoq aamma ilassutitut aningaasaliissuteqartarnerit pillugit aalajangersakkat ulloq 1. januar 2000 atortuulerput.

Inatsisartunut ilaasortat qinigaarlaanik ilaqlarmata aningaasaliissutit, aningaasaliissutinik allanngui-nerit aningaasaleeriaatsillu assigiinngitsut pillugit missingersuusiornermut inatsimmi aalajangersakk-kanik Inatsisartut eqqumaffiginneqqullugit minnerunngitsumillu aningaasaliissutit Inatsisartut aala-jangigaat ataqqineqaqqullugit missingersuusiornermut inatsimmi aalajangersakkat qitiusut ilaasa isumaliutissiissummut matumunnga ilanngunneqarnissaat pisariaqartinneqartutut Aningaasaqar-nermut Atatsimiititaliamit isigneqarpoq.

2.1 Aningaasaleeriaatsit

Missingersuusiornermut inatsisip imarai aningaasaleeriaatsit assigiinngitsut aalajangersakkatigut maleruagassiuunneqarlutillu erseqqissarneqarnerat aamma aningaasaliissutit atorneqarnissaannut maleruagassat kiisalu aningaasaliissutit nutaat allanngukkallu assigiinngitsut aalajangersakkatigut maleruagassiuunneqarnerat. *Aningaasaleeriaatsit* makkuupput:

- ingerlatsinermut aningaasaliissutit
- tapiissutitut aningaasaliissutit
- aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat
- sanaartornermut aningaasaliissutit, aamma
- isertitassatut aningaasaliissutit.

Missingersuusiornermut inatsisip nassataaraa sanaartornermut tunngasuni sanaartugassanut iluarsa-gassanullu aningaasaateqarfimmik, missingersuusiornermik tunngaveqartumik pilersitsisoqarnera, tamatumalu kingunerisaanik pissutsit teknikimut tunngassuteqartut aningaasaqarnikkut sunniutaat, soorlu sanaartornerit ingerlanneqarnerisa sukkassusaasa allanngorneri aamma sanaartukkanut aningaasaliissuteqaqqinnissat pillugit apeqquutit, aningaasaliisutinut inatsisini ilanngunneqartartussaa-junnaarput.

2.2 Aningaasaliissuteqartarnermi tunngaviit

Aningaasanut inatsimmi missingersuutinut ilangussani tamani *Aningaasaliinermi tunngavigine-qartut* ataanni aningaasaliinermi tunngavigineqartut erseqqinnerusumik paassisutissiissutigineqar-tassapput, ilaatigut:

- Aningaasaliissutit kingusinnerusukkut atugassanngortinneqarnissaat, aamma
- naatsorsutinik inaarsaanermut atatillugu aningaasaliinermi tunngavigineqartut qanoq equuutsinneqartigisimannerannik nalilersuisinnaanissap periarfissaqarnissaa siunertaralu-
- gu.

3. Aningaasaliissutit pillugit missingersuusiornermut inatsimmi aalajangersakkat

Missingersuusiornermut inatsimmi **§ 1, imm. 3-mi** aalajangersarneqarpoq:

*Aningaasaliissuteqarnissamik sioqqutsisumik akuersissuteqartoqareertinnagu aningaasar-
tuuteqarnanilu aningaasanik atuisoqarsinnaanngitsoq.*

§ 3-mi aalajangersarneqarpoq:

*Aningaasaliissuteqarneq Naalakkersuisunut ilaasortap aalajangersakkat erseqqinnerusut malillugit aningaasanik atuinissaanut piginnaatitsissutaasoq. Naalakkersuisunut ilaasor-
taq sukkulluunniit Naalakkersuisunut ilaasortaasoq Naalakkersuisoqarfimmut pineqartu-
mut aningaasaliissutinut akisussaavoq.*

4. Illassutitut aningaasaliissutinut inatsit

4.1 Aningaasaliissutit iliuutsillu oqaasertaliussatigut aalajangersakkanik tunngavillit

Missingersuusiornermut inatsimmi § 25 - § 29-mi aningaasaliissutit nutaat allangortitalluunniit pillugit aalajangersakkat malittarisassiuunneqarput, taamaalillutillu *Illassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi* aalajangersakkat tunngaviusut taakkunani malittarisassiuunneqarput. **§ 25, imm. 1-im** aalajangersarneqarpoq

*„ukiup aningaasanut inatsisip atuuuffiata ingerlanerani nutaanik aningaasaliissuteqarnis-
samut oqaasertaliussaqarnissamullu imaluunniit aningaasaliissutinik oqaasertaliussanil-
luunniit allangortitsinissamut piumasaqaataasoq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataat-
simiititaliaat Inatsisartut sinnerlugit akuersissuteqaqqaarsimassasoq.“*

Aalajangersakkakut tassuuna ilaatigut erseqqissarneqarpoq aningaasartuutit aningaasanut inatsim-
mi tunngavissaatitaasunit allaasut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq sioqqutsisumik akuersis-
suteqareersimatinnagu aningaasartuutigeequsaangngitsut.

§ 26-mi aalajangersarneqarpoq

*ukiup aningaasanut inatsisip atuuuffiata ingerlanerani nutaamik aningaasaliissutigineqar-
tut oqaasertaliunneqartullu imaluunniit aningaasaliissutit oqaasertaliussallu allangor-
tinneqartut aningaasaliissutigineqarnermik kingorna illassutitut aningaasaliissutinut inat-
simmut ilanngunneqartassasut.*

Aammattaaq iliuutsit oqaasertaliussamik aalajangersakkatigut tunngavillit ilassutitut aningaasa-
liissutinut inatsimmut ilanngunneqartartussaapput.

4.2 Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersummiq saqqummiussineq

§ 26, imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut kingusinnerpaamik ukiup aningaasanut inatsisip atuuuffiata kingorna Inatsisartut ileq-
quusumik ataatsimiinnissaannut siullermut Inatsisartunut saqqummiuttassagaat. Taamaalilluni pine-
qartoq tassaavoq aningaasaliissutaareersunut inatsit, Inatsisartut aamma Aningaasaqarnermut Ataats-
simiititaliap siusinnerusukkut aalajangigaannik aalajangersakkatigut tunngavissiisoq.

Aningaasaliissutaareersunut inatsisip pineqarnerata kingunerisaanik 2008-mi aningaasanut inatsit aamma 2008-imi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsit katillutik aningaasaliissutit oqaasertaliussallu 2008-mi atuuttut suunerinik takussutissiussaapput. Taamaalillutik aningaasaliissutit 2008-mi aningaasanut inatsimmi aamma 2008-mi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi ilaatinneqartut, taakkununngalu ilanggullugit sanaartugassanut tunngasuni *suliassanut aningaasaliissutit, Nunatta Karsiata 2008-mi naatsorsuutanut* aamma 2008-imi *Sanaartorneq pillugu Nassuaammut* tunngaviupput. Nunatta Karsiata naatsorsuutai Sanaartornerlu pillugu Nassuaat Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni saqqummiunneqassapput.

4.3 Sulianik Inatsisartuni suliassanngorlugit innersuussisarnerit

Sulianik Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliaata arlaannik pissuteqarluni isummerfigisinnaanngisaanik isummerfigiumanngisaanilluunniit peqarsinnaasarpooq, soorlu suliaq tunngaviulluinnartumik aallaaveqarpat, aningaasartai annertuppata imaluunniit Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliap Inatsisartut suliaq pillugu isumaat nalornissutigippagu. Tamatumani Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliap suliamik Inatsisartunut suliassanngortitsilluni innersuussisinnaaneranut periarfissaqarpoq. 2008-mi sulianik Inatsisartunut innersuussisoqanngilaq.

4.4 Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat isertitassatullu aningaasaliissutit

Aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutigineqartoq inatsisitigut pisussaaffigisaq ukiup ingerlanerani siunertamut tassunga aningaasartuutaajumaartutut naatsorsuutigisanik sapinngisamik pitsaanerpaa mik missingiinermut takussutissaasarpooq. Aningaasartuuteqarnissat immikkut inatsiliani aala-jangersarneqartarput, soorlu pensionisiarititassatut aningaasartuutissanut, aningaasanut inatsimmi aningaasaliissuteqarnersoq aningaasaliissuteqannginnersorluunniit apeqqutaatinnagu pensionisiaqartinneqarsinnaasunut tamanut aalajangersimasunik aningaasartaqarlutik tunniunneqartartussanut, tunngatillugu taamaattoq.

Taamaalillutik aningaasaliissutinut inatsisitigut pisussaaffigisanut tunngatillugu aningaasartuuteqarnerussutit aningaasartuutikinnerussutilluunniit ingerlaannarlutik aningaasartuutigineqarsinnaapput ilassutitullu aningaasaliissuteqaataanissaat piumasaqaataanani. Aningaasaliissutinut naleqqiullugu allannguutit ukumi aningaasanut inatsisip atuuffiani naatsorsuutini taamaallaat takuneqarsinnaapput.

Taamaallaat aningaasaliissutinut inatsisitigut pisussaaffigisanut naleqqiullugu aningaasartuuteqarnerussutit aningaasartuutikinnerussutilluunniit ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmut ilangunneqartassapput aningaasartuuteqarnerussutaasoq aningaasartuutikinnerussutaasorluunniit inatsiliani nutaanik allanngukkanilluunniit tunngaveqaraangat aningaasaliissutigineqartorlu Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit akuersissutigineqarsimagaangat.

Aningaasanut inatsimmi isertitassat aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerata nalaani missingerneqartut aningaasanut inatsimmi aningaasartuutissanut killigititassanik tulleriin-nilersuinermut aalajangiisoqataalluinnartarput.

Taamaalilluni Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutaannik ukiumoortumik ataatsimut tulle-riinnilersuinerup malitsigisarpaa ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani isertitatut aningaasaliissutit nalinginnaasumik allannguuteqassangngitsut. Allannguuteqartoqarsimassappat taakku aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffigisat assigalugit Nunatta Karsiata naatsorsuutanut ilangunneqartartussaapput.

Tamanna ima paasineqassaaq:

- Naalakkersuisut isertitatut aningaasaliissutit aningaasanut inatsimmi isertitassatut missingersuusiukkanut naleqqiullutik allangorarneri malinnaaffigisassagaat
- Naalakkersuisut aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat aningaasanut inatsimmi tunngavissaatinneqartunut naleqqiullutik allangorarneri malinnaaffigisassagaat
- taakku allannguuteqartinneqarnissaat ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata nalaani qinnuteqaatigineqassanngitsoq, kisiannili Naalakkersuisut taamaattoqarnera soorunami equmaffigisassagaat aammalu tamanna qissimigaarlugu ataatsimoortumik aningaasati-gut aqutsinertik aaqqissuuttassagaat
- taamaallaat aningaasaliissutit taakku inatsisitigut allannguutinik aalajangersimasunik tunngaveqaraangata aningaasaliissutit taakku ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmut ilanngussat aqqutigalugit aalajangersakkatigut allanngortinneqarnissaat qinnuteqaatig-neqartartussaavoq.

4.5 Aningaasaleeriaatsit allannguuteqartinneqarnerminni Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit akuersissutigineqartut

Immikkoortup 4.4-p malitsigisaanik Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliap aningaasaleeriaatsit uku allanngortinneqarnissaat nalinginnaasumik suliarisarpaa:

- *Ingerlatsinermut aningaasaliissutit*
- *tapiissutitut aningaasaliissutit, aamma*
- *sanaartornermut aningaasaliissutit.*

4.6 Maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut tunngavissat

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq maleruagassanik erseqqinnerusunik Missingersuusiornermut Malittarisassani aalajangersaasassasoq missingersuusiornermut inatsimmi § 20-im 33-imilu ilaati-gut allassimavoq.

Missingersuusiornermut Malittarisassaaq atuuttoq taamani Aningaasaqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisuusumit 17. juni 2008-mi nassiuunneqarpoq. Missingersuusiornermut Malittarisassaaq kaajallaasitatut atuuppoq, taamaallunilu ingerlatsivimmit saneqqunneqarsinnaanani. Aningaasaliissuteqarnissamik suliassamik suliarinninnermut atatillugu malittarisassani aalajangersakkanik saneqqutsinissaq pillugu aalajangersimasumik tunngavilersorluakkamillu Aningaasanut Naalakkersuisoq immikkut akuersissutiginnissimappat, tamanna aningaasaliissuteqarnissamik Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamut qinnuteqaammi immikkut allaqqassaaq. Missingersuusiornermut malittarisassanik saneqqutsineq immikkullu akuersissuteqarneq pillugu isumaliutissiisummi matumani immikkoortoq 10.3.5, Qasigiannguani Efterskoli pillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliap suliaanut 08-370-mut tunngasut innersuussutigineqarpoq.

4.7 Aningaasaliissutinik allannguinissamik qinnuteqaateqarnissamut piumasaqaatit

Missingersuusiornermut inatsimmi **§ 28, imm. 2-mi** aalajangersarneqarpoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit taa-mallaat tassaassasut

- *pingaarutillit, aamma*
- *atingaasanut inatsisissap suliarinerani sillimaffigereerneqarsinnaasimannngitsunut* tunngasut.

Aalajangersagaq ima paasineqassaaq aningaasaliissuteqartoqarnissaanik tassanngaannartumik pisariaqartitsisoqalersimassasoq, tamannalu peqatigitillugu arlaatigut pingaaruteqartuussasoq. Aningaasaliissuteqartoqarnissaanik pisariaqartitsinerit aningaasanut inatsisisap suliarineqarnerani puigisimanernik taamaaqataanilluunniit tunngaveqartut imaluunniit nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik kissaateqarnerit ukiup tulliani aningaasanut inatsisisamut utaqqinnejarsinnaasut ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut qinnuteqarnissamut tunngaviginiarneqarsinnaanngisaannarpuit.

§ 28, imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allangortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit taamaallaat aningaasaqarnikkut iliusisanut ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani aningaasarutuuteqarnikkut sunniuteqartussanut tunngasuussasut. Taamaalilluni Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani kinguneqaataasussat kisiisa isummerfigisinnaavai, ukiunilu tullerni kinguneqaataajunnartut aningaasanut inatsisisami tullermi ilanngunneqartussaapput.

Kiisalu **§ 28, imm. 4-mi** aalajangersarneqarpoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allangortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit paassisutissanik attuumasuteqartunik tamanik imaqtassasut, taakkununngalu ilaassallutik qinnuteqaatip aningaasaqarnikkut toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit kingunerisassai pillugit paassisutissat tamakkiisut.

Ulluinnarni periusiusartut naapertorlugit Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Naalakkersuisut sinnerlugit aningaasaliissutit allangortinnejarnissaannik qinnuteqaammik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiussisarpoq. Pappialat atortussat nassiunneqartut kontonut pingarernut, aningaasaliissutnik allangortitsiffiginiarlugit qinnuteqaatigineqartunut, missingersuutinut ilangussanik imaqtassapput.

Pisuni arlalinni missingersuutinut ilangussat nassiunneqartut naatsuarakasiusarsimapput suliarlu pillugu illorsorneqarsinnaasumik naliliinissamut periarfissaqartitsinatik. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap pappialat Naalakkersuisut namminneq najoqquaasa *Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiat* nuutinneri tigugajuttarmagit missingersuutinut ilangussap ilusiligaanera ataatsimiititaliap suliamik suliarinninneranut aalajangiisuusumik pingaaruteqarneq ajorpoq.

Missingersuutinulli ilangussat allagaatini kisiartaallutik aningaasaliissutnik allanguinermut tunulialquaasumut nassuaatit ilassutit aningaasaliissutinut inatsimmi ilanngunneqartarmata Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap missingersuutinut ilangussat kisimiillutik atuarneqarsinnaanngorlutik ilusilerneqartarnissaat annertuumik pingartippaa. Missingersuutinut ilangussat Inatsisartunut ilaasortanit kikkunnillu tamanit Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissianik immikkuualuttunilluunniit allanik tapertaqartinneqaratik atuarneqarsinnaasariaqarput.

Paassisutissat makku missingersuutinut ilangussami ilaatinneqartussaapput::

- Aningaasaliissutit suuneri
- aningaasaliissutit allanguutissaattut qinnuteqaatigineqartoq kr.-inngorlugu (1.000 kr.-ikkaartunut akunnaallillugu),
- allanguutissatut qinnuteqaatigineqartup kingorna ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani aningaasaliissutit amerlassuseriligassaat pillugit paassisutissiissutit,

- allannguutissatut qinnuteqaatigineqartup nassuiarnera tunngavilersuutitaalu,
- sulisoqarnermut tunngasut allannguuteqarnissaat naatsorsuutigineqarpat tamanna paasissutissiissutigineqassaaq,
- ukiunut missingersuusiorfinnut kinguneqassappat tamanna paasissutissiis-sutigineqassaaq,
- ingerlatsinermut sanaartukkanullu aningaasatigut toqqaannartumik aamma/imaluunniit toqqaannanngitsumik kinguneqassappat tamanna paasissutissiissutigineqassaaq
- suliassami kisitsisit allannguuteqarsimappata paasissutissiissutigineqassaaq.

Taamaalilluni *allannguutissatut qinnuteqaatigineqartup nassuiarnerata tunngavilersuutitaatalu* suiliap nalilersuiffiginissaanut naammattumik sukumiissuseqarnissaat pingaaruteqarpoq. Erseqqis-sarneqassaaq *allannguutip* aningaasanut inatsimmi tunngavissaatitaasunut naleqqiullugu qanoq it-tuunera pingarnerpaatinneqassasoq.

4.8 Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisip imarisai

Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisip imarisarpa inatsisip ileqqussat naapertorlugit oqaasertaa, ukununnga tunngasunik nalinginnaasumik marlunnik paragrafeqartartoq:

- *atingaasaliissutit allannguutaat, aamma*
- *atingaasanut inatsimmi oqaasertaliussat allannguutaat.*

Illassutitut aningaasaliissutinut inatsimmiittarpoq *Aningaasaliissutinut takussutissiaq*, ilanngussaq 1, kontonut pingarnernut allannguuteqartunut tunngatillugu aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutinik, illassutitut aningaasaliissutinik aamma aningaasaliissutinik tamarmiusunik ilaatigut takussutissiisoq.

Taakku saniatigut illassutitut aningaasaliissutinut inatsisip imarai *inatsisip oqaasertaanut nassuaait*. Nassuaatit imaraat

- *missingersuutinut ilanngussat, ilassutitut aningaasaliissutinut ataasiakkaanut tunngatil-lugu missingersuusiornermi tunngavilersuutinik imallit, kiisalu*
- *oqaasertaliussanut nassuaait.*

Taakku saniatigut ilassutitut aningaasaliissut aningaasaleeriaatsinut agguataarnerinut takussutissiaq Naalakkersuisut 2008-imi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisisstat siunnersuutaanni ilanngunneqarsimavoq.

5. Naalakkersuisut 2008-imi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaataat

Nutaatut aningaasaliissuteqarnissamik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsinissamik, oqaasertaliussassatut siunnersuutitut kiisalu immikkut ittumik atugassiissuteqarnissamik Naalakkersuisut qinnuteqaatit saqqummiussaat 93-it Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit 2008-imi suliarineqarput. 2008-imi ukiunilu siuliini suliat amerlassusiat takussutissiami ataaniittumi takuneqarsin-naavoq.

Ukioq	Suliassat amer-lassusiat
2001	66
2002	48
2003	57
2004	82
2005	69
2006	56
2007	84
2008	93

Suliassat aalajangiiffisassat 93-it pineqartut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisumit tiguneqarnermiq kinguninngua Aningaasaqarnermut Ataatsimiittitaliamit nalinginnaasumik suliarineqartarsimapput. Pisulli ilaanni suliassaq Naalakkersuisunit suliarineqarsimasoq sapaatit akunneri arlallit qaangitereeraangata aatsaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiittitaliamut nassiunneqartartoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiittitaliamit maluginiarneqarpoq.

Suliassanit 93-init taaneqartunit 28-it (30 %-ingajaat nalingi) piffissami 1. septemberimit 2008-imi decemberip naanissaata tungaanut Naalakkersuisunit suliarineqarsimasut Aningaasaqarnermut Ataatsimiittitaliap paasissutissiissutigisinnaavaa.

2004-mi september - decemberimi suliassanit 82-init 44-t suliarineqarsimapput, tassa 54 %-it nalingi.

2005-mi september - decemberimi suliassanit 69-init 35-t suliarineqarsimapput, tassa 51 %-it nalingi.

2006-mi september - decemberimi suliassanit 56-init 30-it suliarineqarsimapput, tassa 54 %-it nalingi.

2007-mi september - decemberimi suliassanit 84-init 31-it suliarineqarsimapput, tassa 37 %-it nalingi.

Ukiup taamaalereernerani qinnuteqartoqartillugu aningaasat atorneqareerneranni aningaasaliissute-qarnissaq pineqartoq aarleqqutigineqarsinnaavoq. Taamaattumik ajornartorsiuq taanna Naalakkersuisunit suli eqqumaffigineqartariaqarpoq, missingersuusiornermummi inatsit unioqqutillugu aningaasat atorneqareersut aningaasaliissutinik akuersissuteqarnissaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiittitaliamit kissaatigineqanngimmat.

Ataatsimiittitaliap 2008-mi sulianit 93-init suliarisaanit 38-it Naalakkersuisut siulittaasuata aalajangiinera tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiittitaliamut nassiunneqarsimapput. Tamanna eqqarsarnarpoq Naalakkersuisunillu isumaliutigineqartariaqarpoq Naalakkersuisut ataatsimoorlutik ingerlatsinissaannik tunngaveqarnissamik kissaateqarnermut siulittaasumit aalajangerneqartartut taama amerlatiginerat naapertuunnersoq.

Aalajangiiffisassatut siuliassat pineqartut 93-it Aningaasaqarnermut Ataatsimiittitaliamit ima amerlatigisorarluni suliarineqarput:

Suliassat 87-it ataasiarluni suliarineqarput

Suliassat arfinillit marloriarluni suliarineqarput.

Taamaalillutik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangiineratigut Naalakkersuisulluunniit suliassamik tunuartitsinerisigut suliat tamarmik naammassillugit suliarineqarput. Suliarli 08-395 suliarisinnaanagu ataatsimiititaliaq isumaqarsimavoq, tassa inassuteqaatit aningasat ukiuannut 2008-mut tunnganngimmata.

Suliani ukunani Naalakkersuisut qinnuteqaataat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit itigartineqarput: Suliaq nr. 08-313, 08-325, 08-377 (ilaannakuusumik itigartitsineq), 08-389, 08-394, 08-396 aamma 08-397. Suliat naammassineqartut sinnerini tamani Naalakkersuisut inassuteqaataat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuerineqarsimapput.

Suliani arlalinni Naalakkersuisut ilassutitut aningasaliissuteqarnissamik qinnuteqaataannik ataatsimiititaliap akuersinera suliat suussusiinik pissuteqartumik missingersuutinut ilanggussatigut¹ takussutissaqartinneqartanngikkaluartoq, sulianut 2008-mi Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannit akuerineqartunut missingersuutinut ilanggussat pisariaqartut 2008-mut ilassutitut aningasaliissutinut inatsisissatut siunnersuummut ilangunneqarsimasut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

Kiisalu missingersuutinut ilanggussat arlallit kukkanqeqlutillu amigaateqartut ataatsimiititaliap paasimmagu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa. Tamanna isumaliutissiisummi kingusinnerusukkut sammineqassaaq.

6. 2008-imi aningasanut inatsit aamma 2008-mi ilassutitut aningasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut – kisitsisit pingarnerit aningasaleeriaatsinullu agguataarinerit

6.1 Kisitsisit pingarnerit aningasanngorlugit

2008-imi aningasanut inatsimmi aamma 2008-imi ilassutitut aningasaliissutinut inatsisissatut siunnersuummi kisitsisit pingarnerit aningasanngorlugit takussutissiarineqarnerat 2008-mi ilassutitut aningasaliissutinut inatsisissatut Naalakkersuisut siunnersuutaata danskisuani quppererni 64 – 66-imi kalaallisuuani quppererni 71 – 73-imi takuneqarsinnaapput, taakkulu innersuussutigineqarput.

Oqaatigineqassaarli aningasaliissutinik allannguutit ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 104,421² mio. kr.-inik aningasartuuteqarnermik nalillit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit 2008-mi akuerineqarmata. Tamatuma kingorna 2008-mi IST-kkut angusat 389,6 mio. kr.-inik **amigartoorfiusussatut** missingerneqarput. Matuman eqqaamasariaqarpoq *angusassatut missingersuutit* inaarutaasumillu *naatsorsuutitigut angusat assigiinngimmata*. 2008-mi inaarutaasumik naatsorsuutitigut angusat **318 mio. kr.-inik amigartooruteqarfiusut** 2008-mi Nunatta Karsiata naatsorsuutaani takuneqarsinnaapput. 1987-ip kingorna Nunatta Karsia aatsaat taama amigartooruteqartigaaq.

6.2 Illassutitut aningasaliissutit (inatsisissatut siunnersuummi § 1) – allannguutit oqartussaasunit assigiinngitsunit pingasunit akuersissutigineqartut

¹ Soorlu taamaappoq suliani isumaqatigiissuteqarnissamut pigisamilluunniit soorlu illuutimik tunisinissamut Naalakkersuisunit ilaasortaq ataatsimiititaliamit piginnaatinneqarsimatillugu.

² Tassa 81,493 mio. kr.-iunatik, taamatumi inatsisissatut siunnersuummi aningasaliissutinut takussutissap (ilanngusaq 1) quppernerani kingullermi kukkusumik allaqqavoq. Isumaliutissiisummi immikkoortoq 10.2.3-p ataani konto pingarneq 32.10.06, Peqqissaanermik Ilinniarfimmut tunngasoq, pillugu allaqqasut innersuussutigineqarput.

Inatsisissatut siunnersuummi ilaapput ilassutitut aningaasaliissutit ukuninnga akuersissutigineqartut

- Naalakkersuisunit, oqaasertaliussanik innersuussinikkut
- Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannit
- Inatsisartunut/Inatsisartut Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaannit

Aningaasaliissutit allannguutaat aalajangersimasut *Aningaasaliissutinut takussutissami, ilanngusaq 1-im*, takuneqarsinnaapput. Allannguutit ataasiakkaat *missingersuutinut ilanngussartaqarput*, taakkunani lu allannguutit erseqqinnerusumik nassuiardeqarput. *Ilanngussaq 1-im* taamatullu *missingersuutinut ilanngussani* takuneqarsinnaassaaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisulluunniit aningaasaliissutinik allannguisoqarnissaanik qanga akuersisimanersut sularlu sorleq pineqarnersoq.

6.2.1 Naalakkersuisut oqaasertaliussamut innersuussillutik akuersissutigisaat

Oqaasertaliussat tunngavigalugit aningaasaliissutinik nuussinerit amerlasuut Naalakkersuisunit akuersissutigineqarput. Nuussinerit takku ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit missingersuutinut sunniuteqanngillat³. Ingerlatsinermut tunngasuni nuussinerit amerlanerpaartaat suliassaqarfitt allanngornerinik pissuteqarput.

Naalakkersuisut aalajangiineranni tunngavissaatitaasut eqquutsinneqarsimanersut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap erseqqinnerusumik naliliiffigisimavaa. Isumaliutissiissutip immikkoortuan 9.3-mi allassimasut innersuussutigineqarput.

6.2.2 Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannit akuersissutigineqartut

Ingerlatsinermut aningaasaliissutit

Ingerlatsinermut aningaasaliissutinik allannguinerit ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 34,0 mio. kr.-inik nalillit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarput.⁴

Tapiissutitut aningaasaliissutit

Tapiissutitut aningaasaliissutinik allannguinerit ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 58,87 mio. kr.-inik nalillit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarput.

Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat

Appasinnerpaamik akunnattumillu isertitallit meeqlanut tapisiaannik qaffaaneq tunngavigalugu aningaasaliissutinik inatsisitigut pisussaaffigisanik allannguinerit ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 4,6 mio. kr.-inik nalillit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarput. Tamatuma saniatigut aningaasaliissutinik inatsisitigut pisussaaffigisanik allannguinissamik akuersissutepartoqanngilaq, tamannalu missingersuusiornermut inatsimmi § 27-imut naapertuuppoq.

³ Taamaalillunilu Naalakkersuisut nuussineratigut ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit missingersuutit 22,928 mio. kr.-inik nalilinnik ajorseriarsimanerannik inatsisissatut siunnersuummi aningaasaliissutinut takussutissami (*ilanngussaq 1*) allaqqammat kukkuneruvoq. Isumaliutissiissummi immikkoortoq 10.2.3-p ataani konto pingarneq 32.10.06, Peqqisaanermik Ilinniarfik pillugu allassimasut innersuussutigineqarput.

⁴ Taamaalillumi ingerlatsinermut aningaasartuutinik ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit 11,1 mio. kr.-inik nalilinnik allannguinissaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuerineqarsimasoq aningaasaliissutit allannguutaannut takussutissami allaqqasoq kukkuneruvoq. Isumaliutissiissummi immikkoortoq 10.2.3-p ataani konto pingarneq 32.10.06, Peqqisaanermik Ilinniarfik pillugu allassimasut innersuussutigineqarput.

Iseritassatut aningaasaliissutit

Iseritassatut aningaasaliissutinik allannguinissamik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq 2008-mi akuersissutiginnissimanngilaq, tamannalu aningaasanut inatsimmi aningaasarututissatut atugassiisutigineqartut Inatsisartut ataatsimoortumik pingaarnersiuinerannut ersiutaanissaannik tunngavimut naapertuuppoq, tak. missingersuusiornermut inatsimmi § 5.

Sanaartugassanut aningaasaliissutit

Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit sanaartugassatut aningaasaliissutit 6,913 mio. kr.-inik amerlineqarnissaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap akuersissutigisimavaa, tamatumalu kingorna 2008-imi sanaartugassanut aningaasaliissutit katillutik 961,7 mio. kr.-iusimapput.

6.2.3 Inatsisartut Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliaannit akuersissutigineqartut

Aningaasaliissutinik allannguinerit ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit katillugit -14,966 mio. kr.-inik nalillit Suleriaaseq pillugu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarput. Tamanna Inatsisartut ataatsimiittarfiannik allilerinissap taamaatinneqarnissaanik siulittaasoqarfip aalajangiineranik tamatumalu kingorna sanaartornermut aningaasaliussanik Nunatta Karsianut utertitsinermik pissuteqarpooq.

7. Oqaasertaliussanik allannguinerit (inatsisissatut siunnersuummi § 2)

Oqaasertaliussat arlalissuit inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarsimapput. 2008-imi aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussat taakku taamaaqqataat oqaasertaliussanit akuersissutigineqartunit taarserneqarput/ilassuserneqarput. Ukiunut siuliinut sanilliullugu oqaasertaliussat taama amerlanerutiginerannut minnerunngitsumik pissutaavoq taamani Naalakkersuisuusut aaqqissuussaanikkut pisariillisaanertut taasaat, tamatumalu kingunerisaanik qitiusumik allaffeqarfissuarmi suliassaqarfinni 2008-mi aasakkut allanngortiterineq.

Oqaasertaliussanut nassuaatit tamakkiisuunnginnerat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ukiut siuliini tikkuavigereerpaa. Tamanna tunngavigalugu oqaasertaliussanut nassuaatit ataatsimut isigalugu paasissutissiinerulersimanerat ataatsimiititaliamit nuannaarutigineqarmat oqaatigineqassaaq.

Oqaasertaliussalli allanngortinneqarnissaannik qinnuteqarnissaq *sooq* pisariaqarnersoq pillugu paasissutissat ersarissut nassuaatini saqqummiunneqartariaqnerat erseqqissassallugu ataatsimiititaliap ukiut siuliinisulli pisariaqarsoraa. Pisut amerlanerpaartaanni paasissutissat taakku amigaataapput.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq aningaasaliissutinik allanngortitsinissaq qanga akuersissutigineqarsimanersoq oqaasertaliussanut *nassuaatini* ilanngutissallugu naammammat – oqaasertaliussami aamma ilanngunnissaa pisariaqanngilaq, ilanngunneqarsimassagaluarppali ajoqtaanavianngilaq.

8. Konto pingarneq 20.11.50 – Ingerlatsinermut sillimmatit

2008-imut aningaasanut inatsit ingerlatsinermut sillimmatinik 44,6 mio. kr.-inik ilaqtillugu akuersissutigineqarpoq, taakkunannga 20 mio. kr.-it Peqqinnissaqarfimmum immikkut atugassiissutigineqareersimallutik. Ingerlatsinermut sillimmatit tigusiffigineqarnissaat/ilaneqarnissaat 2008-imi aqqapileriarluni akuersissutigineqarsimavoq, tamatumalu kingorna 31. december 2008-imi 0,8 mio. kr.-it

sinnerussimallutik. Taamaalillutillu ingerlatsinermut sillimmatit ilanngaaseereerluni 43,8 mio. kr.-inik 2008-imi tigusiffigineqarsimapput.

Assersuutitut taaneqarsinnaavoq 2007-imut aningaasanut inatsit 14,7 mio. kr.-inik ingerlatsinermut sillimmatitaqtillugu akuersissutigineqarmat. Ingerlatsinermut sillimmatit tigusiffigineqarnisaat/ilaneqarnissaat 2007-imi qulingiluarlarluni akuersissutigineqarsimavvoq, tamatumalu kingorna kontomi 31. december 2007-imi 1,2 mio. kr.-it sinnerussimallutik.

Tamatuma saniatigut suliassaqarfimmi 20-imi sillimmatinut kontonit allanit 20,3 mio. kr.-it atugas- siissutigineqarsimapput.

Aningaasat qanoq amerlatigisut pineqartut eqqarsaatigigaanni sillimmatinut kontonit aningaasaler-sugaasunik suliniutinik nutaanik piviusunngortitsineq aallartitsinerlu missingersuusiornermut inat-simmi § 5, ukiumi aningaasanut inatsiseqarfiusumi Inatsisartut aningaasaqarnermik ataatsimoortumik tulleriaarinerannik aningaasanut inatsisip ersersitsisuunissaanik aalajangersaasoq, naapertor-lugu pissasoq Naalakkersuisunut taamatullu Inatsisartunut ilaasortanut eqqaasitsissutigeqqissallugu pisariaqarsorinarpoq.

Tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussat aqtsivianni piviusorsortumik missingersuu-siortarnissamut missingersuutinillu malitseqartitsisarnissamut kajumilersitsinissaq pisariaqartoq qulakkeerneqarsinnaaqqullugu sillimatitut aningaasaliussat aallaavittut isigalugu sapinngisamik killeqartinneqarlutillu siunertamut aalajangersimasumut immikkoortinneqartariaqarnerat siornatulli Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

9. Naalakkersuisut nuussinerinut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai

9.1 Ataatsimut isigalugu

Aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussat aammalu oqaasertaliussat, Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit kingusinnerusukkut akuersissutigineqartut 2008-imalu ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi ilanngunneqartut naapertorlugit kontot pingarnerit assigiinngitsut kiisalu sanaartornerup iluani suliassat akornanni nuussinissanut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

Nuussinissat akuersissutigineqarsimatillugit aningaasaliissutinik allanngortitsinerit pinerit tamaasa aningaasaliissutinut takussutissiap, ilanngussaq 1-ip, immikkoortortaani (kolonne) ilanngunneqar-tarput. Missingersuutinut ilanngussani nuussinernut tunngavilersuutit aammalu Naalakkersuisut ulloq akuersissutiginnifiat allassimassapput. Kiisalu oqaasertaliussat, nuussinissamut tunngavilii-suusut pillugit paasissutissat nalunaarneqassapput.

Missingersuutinut ilanngussat taakku Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap misissorpai, tamannalu tunngavigalugu missingersuutinut ilanngussat paasissutissiilluartuunissaasa qulakkeerneqarnissa-nik pingartitsinerminnik ingerlatsiinnarnissaannik Naalakkersuisut kaammattorlugit. Missinger-suutinut ilanngussat Naalakkersuisuinnarnit akuerineqartussatut naatsorsuutigineqartut eqqarsati-galugit immikkut eqquumaffiginninnissaq pisariaqarsorinarpoq. Ataatsimut isigalugu taakku missingersuutinut ilanngussanit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit suliarineqareersunut sanilliullutik paasissutissartakinnerupput.

9.2 Aalajangersimasunut oqaaseqqaatit

9.2.1 Sulisorisat pillugit paasissutissat

Missingersuutinut ilanggussani arlalinni allannguutissatut akuersissutigineqartut *Sulisorisassatut naatsorsuutigisat*-nut kinguneqaatissaat pillugit paasissutissat aamma ukioq manna amigaataaqkipput. Pisut ilaanni paasissutissat taakku amigaataalluinnarput, ilaannilu *sulisorisatigut allannguutit pinnagit* atorfiit allannguutaat aalajangersimasut nalinginnaasumik paasissutissiissutigineqartarsimallutik.

Missingersuusiornermut malittarisassami 2008-meersumi immikkoortoq 5.2 Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit aamma innersuussutigineqassaaq, tassani sulisorisassatut naatsorsuutigisat taakkulu naatsorsorneqartarerat pillugit paasissutissiissuteqarnissamut Naalakkersuisut najoqquṭassanik pitsaalluinnartunik aalajangersaasimapput.

Sulisorisassatut naatsorsuutigisat pillugit paasissutissat eqqortuugaluarpat 2008-imi aningaasanut inatsimmi takussutissiat *sulisorisassatut naatsorsuutigisat* pillugit paasissutissanik imallit nutarterneqarsinnaassagaluarput. Taamaaliornikkut 2008-imi naatsorsuutinik tunniussinermut atatillugu *Sulisorisassatut naatsorsuutigisat sulisorisatut atorneqarpiartunut* sanilliunneqarnissaat periarfisaqalissagaluarpoq.

Suliffit aalajangersimasumik amerlassusilikat pineqannginnerat erseqqissarneqarsinnaaqquullugu aningaasaliissutinut inatsisissani aggersuni sulisorisassatut naatsorsuutigisat pillugit takussutissiani ukioq naallugu sulisorisat atorneqartalernissaat ataatsimiitaliap ukioq manna aammaarluni **siunersuutigissavaa**. Taamaaliornikkut kukkuneq taanna ajoraluartumik nalinginnaaqisoq killilersi-maарneqarsinnaassagaluarpoq.

9.2.2 Naalakkersuisut kingumoortumik atuutilersumik nuussinissanik akuersissutiginninerat

Malittarisassatut pingarnertut isigalugu kingumut atuutilersussanngorlugit nuussinissat akuersissutigineqartannginnissaat, taamaattoqartillugulu aningaasat atorneqareerneranni akuersissutiginnit-qartannginnissaq qulakteerneqartassasoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliap Naalakkersuisunut ukiut arlallit ingerlanneranni kaammattutigisarpaa. Taamaalillunilu missingersuutinik qaangiinis-saq taama ersartsigitillugu ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiata naalernerani nuussinerit inger-lanneqartariaqanngillat. Tassunga taarsiullugu missingersuutinik qaangiinermut pissutaasoq nunatta karsiata naatsorsuutaanut atatillugu naatsorsuutinut nassuaatini ersarissarneqartariaqarpoq.

Taamaalillutik assersuutigalugu kontomit pingarnermiit 30.01.01-imit, Ilaqtariinnermut Peqqissut-simullu Naalakkersuisoqarfimmur tunngasumit, konto pingarnermut 30.30.01-imut, Ilaqtariinnermut Pitsaaliuinermullu Aqutsisoqarfimmur allaffissornermut tunngasumit, 1,0 mio. kr.-it nuun-neqarnissaat Naalakkersuisut ulloq 4. december 2008-mi akuersissutigaat. Taamaaliornermikkut 08-383-imi Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliap aalajangiinerata ilaa Naalakkersuisut allanngortipaat, tassani kontot pingarnerit taakku marluk akornanni illuanoortumik 1 mio. kr.-inik nuussinisaq ataatsimiitaliamit akuerineqarpoq. Suliassaqarfimmur 10-89-imut oqaasertaliussami piginnaatis-sissut tunuliaqutaralugu Naalakkersuisut aalajangiippuit. Aningaasaliissutinik nuussinerup ilaani-k, Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit akuerineqaqqammersunik, piginnaatis-sissut atorlugu Naalakkersuisut allannguigamik iliustertik nammineerlutik Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamut ilisimatitsissutigisimasariaqarpaat.

Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq nuussineq taanna ataatsimiititaliap siusinneruskut kaammattutigisaanut naapertuitinngitsoq, nuussinermummi kontomi pingaarnermi 30.30.01-imi, Ilaqtariinnermut Pitsaliuinermullu Aqutsisoqarfimmi allaffissornermut tunngasumi, atuivallaarnissamik naatsorsuutiginninnerup allaalluunniit immaqa atuivallaareerenerup toqqorterneqarnissa erseqilluinnartumik siunertarineqarmat.

Tamanna tunngavigalugu kaammattuut aallarniutigalugu taaneqartoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit uteqqinnejassaaq. Tamatuma saniatigut kontot pingaarnerit erseqqilluinnartumik qaaangiiffiusussat nunatta karsiata naatsorsuutaasa kusassarneqarnissaat siunertariinnarlugu aningaasiiliissutinik ukiup naalernerani nuussiffiqeqartanginnissaannik Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit **kaammattorneqarput**. Missingersuusiornermut inatsit naapertorlugu aningaasaliissutinik qaanginissap (taamaallunilu inatsimmik unioqqutisiniissap) pinngitsoortinniarnissaanut Naalakkersuisut pisussaaffeqarnerat, taamaallutillu aningaasaliissutinik atuivallaarnissaq pinngitsoorniarlugu oqaa-sertaliussani nuussinissamut piginnaatitsissutinik Naalakkersuisut atuinissaat ataatsimiititaliamit soorunami akuersaarmeqarpoq. Ukiulli naalernerani taama nuussinerit immikkoortortani aningaasaqarnermik aqtsinerup nunatta karsiata naatsorsuutaani eqqortumik takutinneqanngitsoorneranut peqataaqataasinhaapput, taamaaliornikkullu aningaasaqarneq piffissaagallartillugu iliuuseqarfingeqanngitsoorluni. Tamatuma saniatigut naatsorsuutinik taama kusassaanerup nassatarisarpaa nunatta karsiata aningaasaataanik ukiumut aggersumut aningaasanut inatsisissamut Inatsisartut missingersuusiornerisa pingaarnersiillutillu tulleriaarinerisa pisariunerulernera. Taamaattumik pisuni taa-maattuni aningaasaliissutinik nuussisinnaatitaanerminnik Naalakkersuisut atuinaveersaartariaqartut tassungalu taarsiullugu nuussinissaq pillugu qinnuteqaammik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut saaqqummiussisariaqartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

9.3 Naalakkersuisut aningaasaliissutinik nuussineranni inatsisitigut tunngavissat

Inatsisitigut tunngavissaatitat naapertorlugit Naalakkersuisut nuussineri pisimanersut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit erseqqinnerusumik naliliiffiqeqarsimavoq. Ataatsimut isigalugu pissutsinik tamatumunnga naapertuitinngitsunik ataatsimiititaliaq nalaataqarsimannilaq.

10. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap inatsisissatut siunnersummut oqaatigiumasai allat

10.1 Nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Aallaqqaasiutigalugu isumaliutissiisummi immikkoortoq 5 innersuussutigineqarpoq, tassani suliat amerlassusiat, qinnuteqaatinik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap suliarinninnerata inernerri naapertorlugit agguataakkamik nalunaarsorneqarsimallutik.

Tamatuma saniatigut ilanngussaq A innersuussutigineqassaaq, tassani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ukiumi qaangiuttumi aalajangigai tamakkerlutik suliap normukkaarlugit ilangunneqarsimapput. Aalajangiinerni arlalinni annertunerusumik paasissutisseeqquillugit missingersuutinulunniit ilanngussamik nutaamik nassisseqquillugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarsimapput. Taakkutaaq pisariaqartillugu aalajangiinernut ataasiakkaanut kingullinngorlugit ilanngunneqarput.

Nuussinissat Naalakkersuisut namminneq akuersissutigisaat immikkoortup siuliani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit sammineqarput. Ajoraluartumik oqaatigineqassaaq kukkunerit naapertuitinngitsullu arlallit missingersuutinut ilanngussani Naalakkersuisunit akuersissutigineqartuni

nassaassaasut missingersuutinut ilangussani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartuni aamma nassaassaammata. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq aningaasaliissutinik allanguinissat aalajangersimasut ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarneraangata imaanngimmat missingersuutinut ilangussat ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi ilangunneqartussatut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuerineqartut.

Taamaalillunilu ilaatigut ilusiligaanermikkut inissitsiterneqarnermikkullu assigiissarneqarnissaasa kiisalu aningaasaliissutinut tunngasut nassuarneqarnerisa pitsaasuunissaasa qulakeerneqarnissaat siunertalarugu missingersuutinut ilangussat ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi ilangunneqannginneranni Naalakkersuisunit misissorneqartarnissaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit nalinginnaasumik naatsorsuutigineqarpoq. Inatsisisatut siunnersuutip Naalakkersuisuneersup pitsaasuunera sukumiisumik misissorneqarsimassasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Suliami paasissutissat amigarpallaarnerat pissutigalugu Naalakkersuisut qinnuteqaataannik suliarinninni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap pisut ilaanni kinguartittarsimavaa. Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissianik assigisaannilluunniit atortoqarani atuarneqarsinnaaqqullugit missingersuutinut ilangussat tamakkiisuunissaat Naalakkersuisunut eqqaasitsissutigissallugu ataatsimiititaliap pisariaqarsoraa.

Tassunga atatillugu missingersuusiornermut inatsimmi § 28, imm. 2-p ataqqineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit taamaallaat aningaasaqarnikkut iliuusissanut pingaarutilinnut aammalu aningasanut inatsisisap suliarinerani sillimaffigereqarsinnaasimannngitsunut tunngasuusassasut.

10.2 Inatsisisatut siunnersuummi kukkunerit amigaatillu aalajangersimasut

10.2.1 Ilangussaq 1 aamma nalinginnaasumik nassuaatit

Quppernermi 27-imi § 1-imut nassuaatit ataanni immikkoortoq oqaatsinik ukuninnga aallartittoq "Bilag 1 er opbygget således, at..." danskisut tamakkiisumik paasinanngilaq. Kukkuneq taassuma asserpiaa 2005-imi, 2006-imi aammalu 2007-imi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmut tunngatillugu ataatsimiititaliap uparuarpaa, taamaattumillu kukkunerup taassuma ukiut sisamassaannik uteqqinneqarnera paasillugu assorsuaq pakatsinarpoq. Ajoraluartumik isumaqaqqajaanarsinnaavoq Naalakkersuisut inatsisisatut siunnersuutaasa ataatsimiititaliamit atuarneqartarnerattut sukumiitigisumik Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanik atuarneq ajortut.

Tamanna tunngavigalugu 2009-mi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisisatut siunnersuummi kukkuneq taanna uteqqeqqunagu Naalakkersuisut **kaammattussallugit** pisariaqartoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Pineqartoq taama pisariunngitsigisoq pillugu kaammattuteqartariaqarneq ataatsimiititaliamit naammaginanngilluinnartutut isigineqarpoq, tunngavissalli pigneqartut tunngavigalugit allatut iliorsinnaasorinani.

Immikkoortoq 10.2.3-p ataani konto pingarneq 32.10.06, Peqqissaanermik Ilinniarfimmut tunngasoq, pillugu allaqqasut aamma innersuussutigineqarput.

10.2.2 Ilanngussaq 2, 2008-imut oqaasertaliussanut allannguutit

Suliassaqarfimmut 10-89-imut Naalakkersuisut

Oqaasertaliussaq nr. 1-imut siullinngorlugu oqaasertaliussaq nr. 6-ip inissinneqarsimanera kukkanruvoq.

Suliassaqarfimmut 30.10.32 Meeqyanut tapiissutit

Kontomut pingarnermut tassunga oqaasertaliussamik ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuummi ilanngussisoqarsimanngilaq.

Meeqyanut tapiissutit qaffanneqarnissaannut aningaasaliissuteqarnissamik Naalakkersuisut qinnuteqataat 08-339 Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit ulloq 20. juni 2008-mi akuerineqarpoq. Kontomut pingarnermut matumunnga 4,6 mio. kr.-nik ilassutitut aningaasaliissuteqarnissaq tamatumani ataatsimiititaliamit akuerineqarpoq. Kukkunikulli kontomut pingarnermut matumunnga oqaasertaliussami aningaasanut killiliussat *aamma* allanngortinnejarnissaat eqqumaffiginnitsoorneqarsimavoq. Taamaalillunilu 1. juli 2008 aallarnerfigalugu meeqyanut tapiissutinik qaffaanermut inatsisitigut tunngavissaq iluarsineqarsimanani. Ajornartorsiu 2008-muinnaq atuuppoq, aningaasnummi killiliussat nutaat 2009-mi aningaasanut inatsimmut ilanngunneqarmata.

Taamaattumillu kukkanueq taanna iluarsineqarsinnaaqqullugu inatsisissatut siunnersuutip matuma pingajussaneerneqarnissaanut **allannguutissatut siunnersummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut** Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit **qinnuigineqarput**. Inatsisartut aappasaneerineranni tamanna uppernarsaqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

Konto pingarnermut 40.10.12-imut Efterskolit

08-331-ip aalajangiiffingeratigut oqaasertaliussap taassuma Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarsimaneranik oqaasertaliussami oqaasertaliussamullu nassuaatini allaqqasoq kukkunerovoq. Tamanna eqqunngilaq. Ataatsimiititaliap akuersinera 08-336-ip aalajangiiffingeratigut pivoq. Kukkanueq taanna inatsisissatut siunnersuutip pitsaassusiata nalinginnaasumik misissorneratigut paasineqarsimassagaluarpoq.

Konto pingarnermut 62.05.12-imut Aluminiumimik pilersaarut

Oqaasertaliussassatut siunnersuut naleqqussarneqassasoq aalajangiinermi 08-331-mi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap qinnutigaa, taamaalilluni ilassutigineqassalluni piginnaatitsissummit atui-soqartillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissuteqartarnissaq. Taama ilassutegarnissamut ataatsimiititaliap pisortatigoortumik akuersinera aalajangiinikkut taaneqartukkut ersersinneqartutut isigineqarpoq. Ataatsimiititaliamit kaammattutigineqartoq qinnutigineqartorluunniit malinneqarsinnaanngippat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissuteqarnissamut Naalakkersuisut *pisussaaffeqarput*. Taamaattumik oqaasertaliussap oqaasertalersorneqarneranut ilassutip ataatsimiititaliamit taaneqartup Naalakkersuisunit ilanngunneqarsimannginnera ersarissumik amigaatitut - **assorsuarlu ajuusaarnartutut** - isigineqartariaqarpoq.

10.2.3 Missingersuutinut ilanngussat

Nuussineq Naalakkersuisunit Aningaasaqarnermulluunniit Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqarsimanersoq kontoni pingarnerni ataasiakkaani nalunaarneqartarmat aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq. Pisumi matuma kingornaniittumi siullermi Naalakkersuisut ulloq akuersissutiginnifiat qulequttami nalunaarneqarsimavoq. Pisumi kingullermi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap su Liamut normorititaa nalunaarneqarsimavoq.

Konto pingarneq 32.01.01 Peqqinnissaqarfiaup Qullersaqarfia, allaffissorneq (19-03-2008)

Konto pingarnerup uuma taamatullu konto pingarnerup 70.01.01-ip, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfimmut tunngasup, tamarmik *apparneqarnerannik* missingersuutinut ilanggussap danskisuuni allaqqasoq kukkuneruvoq. Konto pingarneq kingulleq taaneqartoq qaffanneqarpoq.

Konto pingarneq 32.10.06 Peqqissaanermik Ilanniarfik (30-05-2008)

Aningaasaliissutit ikilinerat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit ulloq 30. maj akuersissutigineqarsimasoq pillugu missingersuutinut ilanggussami allaqqasoq kukkuneruvoq. Aningaasaliissutinilli allannguineq Naalakkersuisut oqaasertaliussamik tunngaveqarlutik akueraat. Kukkuneq ilangussaq 1-imi aamma uteqqinneqarpoq, taassumalu kinguneranik aningaasaqarneq pillugu kisitsisit pingarnerit arlallit kukkuneqarput. Isumaliutissiissummi immikkoortoq 6.1 aamma 6.2.2 inner-suussutigineqarput.

Konto pingarneq 84.40.18 Atuarfiup illutai allat (08-370)

Aningaasaliissutit ikilisinneqarnerat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit ulloq 30. november 2008-mi akuersissutigineqarsimannerannik allassimasoq kukkuneruvoq. Akuersineq pivoq ulloq 30. september 2008.

Konto pingarneq 89.72.12 Taartissanik inissialiortiterneq (08-374)

Suliassaq 060.34.504-imi (Tuapannguani suliassaq) aningaasaliissutit 2011-imi 12,9 mio. kr-inik ikilineqarnissaat siunertaralugu missingersuutinut ilanggussaq aningaasartaqanngitsoq ilangunneqarpoq. Missingersuutinut ilanggussaq taanna kukkunikket ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisisatut siunnersummut ilangunneqarsimmasorinarpooq, ukiunimi missingersuusiorfiusuni sanaartornermut aningaasaliissutinik nuussinerit sinneri 2009-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersummut ilangunneqareermata.

10.3 Aningaasaliissuteqarnissamik suliassanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

10.3.1 Arctic Green Foodip sullissinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarfigineqarnissaata a-kuerieqarnissaanik qinnuteqaat (08-308)

2008-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu taamani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaasoq november 2007-imi isumaliutissiissuteqarpoq. Sullissinissaq pillugu Arctic Green Food A/S-imut isumaqatigiissutinut aningaasartuutit inuiaqatigiinnut iluaqtissarsiffiusarnerat assut qula-rutigini isumaliutissiissummi ataatsimiititaliap oqaatigaa. Tamanna tunngavigalugu ingerlatseqatigiiffiup sullissinissamik isumaqatigiissuteqarfigineranut akiliutit ukiut arlaqanngitsut ingerlaneranni annertuumik ikilisikkiartuaarneqartariaqartut aammalu tamanna aningaasanut inatsisissatut siunnersummi siunniunneqartumit sukkamerusumik pissasoq ataatsimiititaliaq taamani isumaqarpoq. Tamanna ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani sukumiisumik nassuiarneqarpoq. Tamatumma saniatigut oqaasertaliussamik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap siumoortumik aatsaat akuersissuteqarneratigut ingerlatseqatigiiffiup sullissinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarsinnaaneranik aalajangersaasumik 2008-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersummut ilanggussisoqarpoq.

Sullissinissamik isumaqatigiissutissatut missingiusiaq akuerisassanngorlugu taamani Naalakkersuisusut 2008-mi januarip aallartinnerani nassiuppaat. Sullissinissamut isumaqatigiissut taanna ataatsimut isigalugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit assut isornartoqartinneqarpoq. Taamaalil-lunilu sullissinissamut isumaqatigiissummut taarsiullugu sullississutigineqartussatut pisortanit piu-masaqataasut ajorluinnartumik nassuaatigineqarsimasut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tamatumma

saniatigut isumaqtigiissutissatut missingiusiaq ersarissunik arlalinnillu kukkaneqarlunilu amigaa-teqarpoq. Kiisalu sullissinissamut isumaqtigiissutinut akiliutit 2008-mi aningasanut inatsimmi annertussuserisaat aalajangiusimaniarneqarpoq, naak akiliutit taakku sukkaneruseumik ikilisinnissaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiisummi siuliani taaneqartumi piumasarigaluarraa. Tamanna tunngavigalugu sullissinissamik isumaqtigiissummut atatillugu piumasaqaatinik apeqqutinillu 21-inik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ulloq 17. januar 2008-mi nassiuressivoq. Tamanna tusagassiutitigut akerleriinnermic annertuumik pilersitsivoq, tassa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap pilertorneruseumik akuersinissamut tatineqarnissaa siunertarigunarlugu tunisasiornfinni arlalinni tunisassiassanik tunisineq tamatuma peqatigisaanik Arctic Green Foodimit matuneqarmat.

Akissutertik sullissinissamullu isumaqtigiissut annikitsumik naleqqussagaq taamani Naalakkersuisut ulloq 29. januar 2008-mi nassiuressivoq. Tamanna tunngavigalugu aalajangersimasunillu piu-masaqaateqarluni nutaamik isumaqtigiissuteqarnissaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2. februar 2008-mi akueraa, tamatumanili sullissinissamut isumaqtigiissummut akiliutit 1/12-imik ikilineqarput, tassa 2008-mi januarip qaammataani tunisinerup matoqqanerani. Tamatuma saniatigut sullissinissamik isumaqtigiissut qaamatini 12-ini atuuttussaq ataatsimiititaliap taamaallaat akue-risinnaavaa.

10.3.2 Danmarkimi nunanilu allani misileraatigalugu katsorsaanermut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat (08-313)

Danskit *second-opinionimik* taallugu aaqqissuussineraanni innuttaasut kalaallit peqataanissamut periarfissinneqarnissaat siunertaralugu 8 mio. kr.-inik ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik Naalakkersuisut qinnuteqaataat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit ulloq 6. marts 2008-mi itigar-tinneqarpoq.

Nunatta aaqqissuussinermi tassani peqataanissaata Inatsisartunit ukiup siuliani itigartinneqarnera ataatsimiititaliap itigartitsineranut pingaarnertut tunngaviuvoq (UPA 07/140). Siunnersuutip taane-qartup itigartinneqarnissaanik Peqqissutsimut Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut inassuteqartut taamani ilaatigut mianersoqqussutigaat aaqqissuussinermut aningaasartuutit annertoorujussuan-gorsinnaasut, taamaattumillu apeqqut pillugu erseqqinneruseumik Inatsisartunut nassuaasiortoqarnissaa kissaatiginartinneqarpoq. Taama isummerneq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isumaqtigineqarpoq, taamaattumillu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat itigartinneqarpoq.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup tusarniaanermut akissutaata qinnuteqaammut ilan-gunneqarsimannnginna aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammi takuneqarsinnaasoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap naggasiutigalugu oqaatigaa. Tamanna missingersuusiornermut malittarisassami aalajangersakkanut taamatullu periutsitut aalajangersakkanut naapertuitinngimmat taama iliorsimannginnej akuersaарneqarsinnaanngitsutut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq.

Taamaattumillu naggasiutigalugu ataatsimiititaliaq ima oqaaseqarpoq:

"Tusarniaanermut akissutit ilanngunnagit nutaanik aningaasaliissuteqarnissamik aningaasaliissutinil-luunniit allannguinissamik qinnuteqaatinik siunissami tigusaqarnissani ataatsimiititaliap ganorluunniit akuersaарsinnaanngilaa."

Qinnuteqaatip ataatsimiititaliamit itigartinneqarnerata kingorna danskit second-opinionimik taallugu aaqqissuussineraanni peqataanissamut napparsimasut nunatsinneersut periarfissinneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartuni amerlanerussuteqartunit ulloq 14. marts 2008-mi

akuerineqarpoq (UPA 2008/96). Tamanna tunngavigalugu qinnuteqaat nutaaq ataatsimiititaliamit ulloq 9. april 2008-mi akuerineqarpoq (Suliaq 08-321).

10.3.3 Narsami toqoraavimmut atasumik suliniutinut nutaanut sillimmatinit aningaasat atugassiissutigineqarnissaat (08-347)

Sullissinissaq pillugu Neqi A/S-imut isumaqatigiissuteqarnissamik Naalakkersuisut qinnuteqaataat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit ulloq 9. juli 2008-mi akuerineqarpoq. Tamatumali peqatigisaanik sullissinissamut isumaqatigiissummi kukkusumik paragraffinut arlalinnik innersuussisoqartoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqarpoq. Taamaattumillu kukkunerit taakku aaqqinneqarnissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq sullissinissamillu isumaqatigiissutip atsiukkap nuutin-neqarnera qinnutigineqarluni. Taanna ulloq manna tikillugu nassiuunneqanngilaq, taamaalillunilu sullissinissamik isumaqatigiissummi atsiukkamik pisariaqarneratullu iluarsisamik Naalakkersuisut nassiuussinissaat ataatsimiititaliamit suli utaqqineqarpoq.

Tamatuma saniatigut Neqimut piumasaqaatinik sullissinissamik isumaqatigiissummi aalajangersaasoqarsimanngitsoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangiinermi oqaatigaa. Taamani Namminersornerullutik Oqartussaasut akiliuteqarnissamut pisussaaffii kisimik sullissinissamik isumaqatigiissummi nassuaatigineqarput. Tamanna ataatsimiititaliamit naammagineqanngilaq, taamaattumillu sullissinissamik isumaqatigiissut aqqtigalugu akiliutigineqartunut taarsiullugu Neqip sullississutissaasa pisussaaffiisalu sullissinissamik isumaqatigiissutigineqartussami erseqqissarneqarnissaannik Naalakkersuisut qinnuigineqarput. Missingersuusiornermut malittarisassamut 2002-meersumut ilanngussaq 13 aamma innersuussutigineqarpoq.

Sullissinissaq pillugu Naalakkersuisut Neqimik 2010-mi nutaamik isumaqatigiissuteqarnissartik naatsorsuutigigaat ataatsimiititaliap ilisimavaa. Sullissinissamik isumaqatigiissutissap siulimisulli qarsupitsiginnnginnissa Naalakkersuisut piffissaagallartillugu isumagisimassagaat ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa. Inatsisissatut siunnersuutip matuma aappassaaneerneqarnissaanut tamanna upper-narsaqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput, soorluttaaq pitsaanerusumik sullissinissamik isumaqatigiissuteqarnissaq pillugu manna tikillugu isumaqatigiinniarnerit pillugit paasissutissanik pisarsinissaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit qilanaarineqartoq.

10.3.4 Peqqinnissaqarfimmut ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit (08-313, 315, 316, 321, 349, 355, 359, 360, 369, 374, 383 aamma 397)

Peqqinnissaqarfik 2008-mi 12-eriarluni ilassutitut aningaasaliiffigineqarnissamik qinnuteqarpoq. Aningaasaliissuteqarnissamilli tinnuteqaatit taakku ilaat arlallit 2008-mi aningaasanut inatsimmi sanaartornermut aningaasaliussat atugassiissutigineqarnissaannut tunngapput. Siusinnerusukkut allaqqasutut suliaq 08-313 ataatsimiititaliap itigartitsissutigaa. Aammalu suliaq 08-397 itigartinneqarpoq, tassa aningaasaliissutit atorneqareersut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqartoqarnera ataatsimiititaliamit paasineqarmat. Aningaasaliissutit atorneqareerneranni aningaasaliissuteqarnissaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuerineqarsinnaangitsoq missingersuusiornermut inatsimmi allaqqavoq.

Ilassutitut aningaasaliissuteqarnikkut ingerlatsinermut aningaasartuutinut naatsorsuutigineqanngitsunut ilanngaaseereerluni 17,5 mio. kr.-it ukiup ingerlanerani peqqinnissaqarfimmut aningaasaliissutigineqarput. Tamatuma saniatigut taartaasartunut immikkut aningaasartuutinut sillimmatit 20 mio. kr.-it atugassiissutigineqarput. Kiisalu misileraatigalugu katsorsaanerup 8,9 mio. kr.-inik akeqartussatut tagginneqartup aallartinneqarnissa Inatsisartunit akuerineqarpoq, taakkulu peqqinnissa-

qarfimmut atugassiissutigineqarput. Tamatuma saniatigut 13,1 mio. kr.-inik ilassutitut aningasa-liissuteqarnissaq qinnutigineqarpoq, akuerineqarnanili (Suliaq 08-397).

Tamatuma saniatigut *sanaartornermut aningaasaliissutinut* atatillugu 69,5 mio. kr.-it ilassutitut aningaasaliissutigineqarnissaat akuerineqarpoq, taakkununngalu ilaapput aningaasaliissutissatut akuerineqareersunik atugassiissutiginninnerit. Sanaartornermut aningaasaliissutinik atugassiissuti-ginninnerit oqaaseqarnissamut pissutissaqalersitsinngillat, aningaasartuutimmi taakku ungasinneru-soq isigalugu Peqqinnissaqarfiup sipaaruteqarneranik nassataqarnissaat naatsorsutigineqartaria-qarmat. Tamatumani minnerungitsumi pineqarput sulisunut inissianut tunngasut.

Ingerlatsinermulli tunngasuni aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit taama amerlatiginerat isumakulunnarpoq. Taamaalillunilu qulaarneqartutut isigineqartariaqarpoq Peqqinnissaqarfiup i-ngammik 2008-p ukiuata affaani kingullermi aningaasaqarnermik aqutsinerani ingerlatsinermut aningaasartuutit ingerlaavartut qanoq annertutiginerannik naammattumik ilisimasaqarnissaq qulak-keerneqarsimanngitsoq. Tamatuma nassatarisaanik ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnute-qaatinik novemberip taamatullu decemberip qaammataani saqqummiussisoqarpoq. Taamaakkaluar-toq katillugit 47,7 mio. kr.-inik akuersissutigineqanngitsunik atuinerussuteqarluni Peqqinnissaqar-fiup 2008 qaangerpaa.

2009-mi taama atuinerussuteqartoqarnissaa pinngitsoorniarlugu Naalakkersuisut taamatullu Inatsi-sartut Peqqissutsimik Ataatsimiititaliaat misissuinernik iliuusissanillu ingerlatsisut Aningaasaqar-nermut Ataatsimiititaliamit ilisimaneqarpoq. Aningaasartuutitigut tatisimaneqarnerup annikillisin-neqarnissaanut suliassaqarfimmilu aningaasaqarnerup annertunerusumik ilisimasaqarfigineqalernis-saanut iliuutsit taakku iluaqutaajumaartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap neriuutigaa.

10.3.5 Qasigannguani efterskolip suliariumannittussarsiuunneqarnerata kingorna ilassuti-tut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat (08-370)

Qasigannguani efterskolip sananeqarnissaanut 11,6 mio. kr.-inik ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik 2008-mi septemberimi Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut qin-nuteqarput. Qinnuteqaat arlalinnik ersarissunik kukkuneqartoq paasineqarpoq, tamatumalu Kulture-qarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisup Aningaasa-qarnermut Ataatsimiititaliamik salloqittaaniarsarisimanera pasinarsisippaa. Tamatuma saniatigut qinnuteqaatip pitsaassusia ajorluinnarsimavoq.

Tamanna Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit sakkortuumik uparuuarneqarpoq, tassungalu atatillugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersui-soqarfiup aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik ilusiliisup ingerlatsineranik kukkunersiui-nermik aallartitseqquullugu Inatsisartut Kukkunersiunermut Ataatsimiititaliaat qinnuigalugu. Inger-latsinermik kukkunersiuneq Deloittemit ingerlanneqarpoq, taassumalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit uparuuarneqartut isumaqtigai. Naalakkersuisunut ilaasortat atorfilitalluunniit inatsisit malillugit akisussaatinneqarsinnaanerannik naliliinissaq siunertaralugu inatsisilerinikkut misissuinernik aallartitsisoqassasoq kukkunersiuisup kaammattuutigaa. Tamatuma saniatigut KIIIN-imi ingerlatsinermik kukkunersiulluni siusinnerusukkut misissuineq kukkunersiuisup innersuussutigaa, tamatumani pissutsit ajornartorsiutitaqartut suli aaqqinneqarsimannngitsut kukkunersiuisumit tik-kuaavigineqarluni.

Nunatta karsiata 2007-imut naatsorsuutaanik Inatsisartut aappassaaneerinerat tunngavigalugu taa-mani Naalakkersuisut siulittaasorisaat inatsisilerinikkut misissuinernik aallartitsinissamik nammi-

neq aalajangerpoq. Misissuineq taanna eqqartuussissuserisumik Ole Spiermannimit ingerlanneqarpoq. Ilisimasat malillugit misissuineq 1 mio. kr.-it sinnilaarlugit akeqarsimavoq.

Ole Spiermannip misissuinera 20. april 2009-mi naammassineqarpoq. Missingersuusiornermut inatsimmi aalajangersakkanik marloriarluni unioqqutisoqarsimasoq, missingersuusiornermut malittarisassani piumasaqaatinik ataasiarluni unioqqutisoqarsimasoq kiisalu sulianik pitsasunik ingerlatsinissamik ileqqussat ataasiarluni unioqqutinnejqarsimasut misissuinermi ilaatigut inerniliunneqarpoq. Tamatuma saniatigut kukkuluttortoqarlunilukukkusumik naliliisoqarsimasoq tikkuaavigineqarpoq. Naalakkersuisulli eqqartuussissuserisuat malillugu kukkunerit amigaatillu taakku katillutik ima annertutiginngillat eqqartuussiviiit aqqutigalugit akisussaatitsinissamut tunngavigineqarsinnaallutik. Naalakkersuinikkut suliaqartunik akisussaatitsisoqarsinnaanersoq soorunami isummerfingeqanngilaq.

Tamakku saniatigut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap sulineranut soqtiginaatillit marluk eqqartuussissuserisup misissuineranit inerniliunneqarput:

1. Naalakkersuisut aningaasaliissuteqarnissamik september 2008-mi qinnuteqaataannik sulia-rinninnermini qinnuteqaat itigartiinnarnagu qinnuteqaammi amigaatit paasineqartut pillugit Naalakkersuisunut arlalinnik apeqquteqarnissani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap toqqarpaa. Ataatsimiititaliap taamaaliornermigut Naalakkersuisut atorfilittaasaluunniit eqqartuussiviiit aqqutigalugit akisussatinneqarsinnaanerannut periarfissat killilera eqqartuussissuserisoq isumaqarpoq. Tamatuma kingunerisaanik siunissami aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaataajumaartut ataatsimiititaliap piumasaqaataanik eqquutsitsinngitsut amigaataannik qulaajaanermik nammineq ingerlatsinani utertillugit nassiunneqartalernissaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isumaliutigineqartariaqarpoq.
2. Naalakkersuisut missingersuusiornermut malittarisassaat missingersuusiornermut inatsimik tunngaveqarput aammalu malittarisassat ilaatigut siunertaraat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangiinissamut tunngavissaqarnissaata qulakteerneqarnissaa. Taman-narpialru pissutigalugu kaajallaasitaliorqarsimagaluarpalluunniit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq immikkut ilisimateqqaarnagu Naalakkersuisut malittarisassat imaaliallaan-naq sanioqqussinnaanagillu immikkut akuersissuteqarfingisinnanngilaat aammalu tamanna aatsaat pisinnaalluni tamatumunnga tunngavilersuutissaqarpat. Tamanna tunngavigalugu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit ilusissaannut piumasaqaatit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit erseqqissaatigineqarput, taamaalillutillu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatinut atatillugu missingersuusiornermut malittarisassani aalajangersakkat saneq-qunneqarnissaat akuersissutigineqarsimatillugu tamanna Naalakkersuisunit pinerit tamaasa oqaatigineqartassalluni. Ataatsimiititaliap taama piumasaqarnera Naalakkersuisusimasunit akuersaarneqarpoq.

11. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap kaammattuutai

2008-imi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisisstatut siunnersummik kiisalu Naalakkersuisut aningaasaliissutinut allannguutissatut siunnersutaannik suliarinninnermini taakkunanngalu malitse-qartitsarnermit misilitakkani tunngavigalugit Naalakkersuisunut **kaammattuutinik** arlalinnik ukuninnga saqqummiussinissaminut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq pissutissaqarsorivoq:

Kaammattuut nr. 1

Kingumut atuutilersussanngorlugit nuussinissat malittarisassatut pingaarnertut isigalugu akuersissutigineqartannginnissaannik Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit **kaammattorneqarpoq**. Aningaasaliissutnik allannguinissamik akuersissuteqartoqassatilugu aningaasat atorneqareerneranni akuersissuteqannginnissaq pinerit tamaasa qulakkeerneqartaariaqarpoq.

Kaammattuut nr. 2

Missingersuutnik qaangiinissaq pinngitsoorneqarsinnaanngitsoq erseqqitsillugu nunatta karsiata naatsorsuutaasa kusassarneqarnissaat siunertariinnarlugu ukiumi aningaasanut inatsisit atuuffiata naalernerani nuussinerit ingerlanneqartannginnissaannik Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit **kaammattorneqarput**. Taamaattoqartillugu aningaasaliissutnik nuussisinnaatitaanerminnik Naalakkersuisut atuinngitsoorluarsinnaapput, tassungalu taarsiullugu nuussinissamik qinnuteqaammik Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamut saqqummiussillutik. Tassunga taarsiullugu missingersuutnik qaangiinermut pissutaasooq nunatta karsiata naatsorsuutaanut atatillugu naatsorsuutinut nassuaatini ersarissarneqarsinnaavoq.

Kaammattuut nr. 3

Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisini ukiuni arlalinni kukkunerusartoq uteqattaarneqaqqunagu 2009-mi illassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuut saqqummiunneqartinnagu siunneruummi § 1-im i nassuaatit kukkunersiorneqarnissaat qulakkeeqqullugu Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit **kaammattorneqarput**. Isumaliutissiissummi matumani immikkoortoq 10.2.1 innersuussutigineqarpoq.

Kaammattuut nr. 4

Illassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi *missingersuutinut ilangussat* aningaasaliissutnik allanngortitsinermut tunuliaquaasumik nassuaatit illassutitut aningaasaliissummi kisimik upternarsaatit ilangunneqartarmata, missingersuutinut ilangussat tamatuma kingorna Inatsisartunit innuttaasunillu, Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissianik ikorfartorneqaratik, atuarneqarlutilu paasineqarsinnaasuunissaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit assut pingartinneqarpoq. Naalakkersuisut missingersuusiornermut malittarisassiaanni allassimasut ulluinnarni malinneqartartuupata missingersuutinut ilangussat naammaginartuuusimassagunaruarpot, taamaattumik missingersuusiornermut malittarisassami aalajangersakkanik malinninnissamik Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit **kaammattorneqassapput**.

12. Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliap inassuteqaatai

Illassutitut aningaasaliissutinut inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneernissaanut pingajussaaneernissaanulluunniit inatsisissatut siunnersummut matumunnga allannguutissatut siunnersummit saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliamit i sumaliutissiissummi kaammattorneqarput.

Paasinninneq i sumaliutissiissummi allaqqasoq naapertorlugu inatsisissatut siunnersuut akuersissutigineqassasoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiitaliaata Inatsisartut 2008-im i llassutitut aningaasaliissutinut inatsisissaattut siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Naaja Nathanielsen,

Niels Thomsen

siulittaasoq

Finn Karlsen

Per Berthelsen

Aqqaluaq Egede